

**UCHWAŁA NR VII/38/2019
RADY MIEJSKIEJ W MIĘDZYLESIU**

z dnia 30 kwietnia 2019 r.

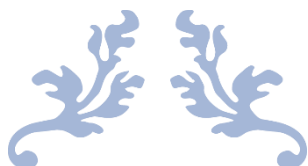
w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Międzyzylesie na lata 2019-2021

Na podstawie art.18 ust.2. pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U 2019r. poz.506) i art.176 pkt. 1) i art.179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U 2018r. poz.998) Rada Miejska w Międzyzylesiu uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Program Wspierania Rodziny w Gminie Międzyzylesie na lata 2019-2021, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Międzyzylesie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2019 r.

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE MIĘDZYLESIE NA LATA 2019-2021

1 kwietnia 2019

Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Kolejowa 3, 57-530 Międzylesie
Tel. 74 812 66 38, fax. 74 814 87 64
opsmlesi@poczta.onet.pl
www.miedzylesie.naszops.pl

SPIS TREŚCI

	strona
WPROWADZENIE	2
I. CHARAKTERYSTYKA SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNA GMINY MIĘDZYLESIE	4
1. Dane demograficzne	4
2. Wsparcie rodziny w oparciu o ustawę o pomocy społecznej	6
II. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ REALIZOWANE PRZEZ GMINĘ	13
III. INNE FINANSOWE WSPARCIE RODZIN Z DZIEĆMI	21
1. Świadczenia wychowawcze 500+	21
2. Świadczenia rodzinne	24
3. Świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	27
4. Karta Dużej Rodziny	30
5. Świadczenie „dobry start” 300+	30
6. Stypendia socjalne	32
IV. ANALIZA SWOT	34
V. CELE PROGRAMU	38
VI. REALIZATORZY PROGRAMU i ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	42
VII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	43
VIII. OCZEKIWANE REZULTATY	44
IX. PODSUMOWANIE	44

WPROWADZENIE

Program Wspierania Rodziny w Gminie Międzyzlesie na lata 2019-2021 został opracowany (jako kontynuacja programu z lat 2016-2018 przyjętego uchwałą Nr XX/94/2016 Rady Miejskiej w Międzyzlesiu z dnia 28 czerwca 2016r.) zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j.Dz.U z 2018r., poz.998 ze zmianami).

Podstawowym założeniem Programu Wspierania Rodziny w Gminie Międzyzlesie na kolejne 3 lata jest utworzenie spójnego i zintegrowanego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w wychowaniu dzieci ze strony odpowiednich instytucji. Realizowane zadania koncentrować się będą na całej rodzinie. W sytuacji umieszczenia dziecka poza rodziną biologiczną praca z rodziną będzie prowadzona pod kątem odzyskania praw rodzicielskich i powrotu dzieci do domu (tylko i wyłącznie za zgodą i przy współpracy rodziców).

Planowane działania będą miały charakter profilaktyczny, interwencyjny i reintegracyjny.

Pomoc rodzinom przeżywającym trudności świadczyć powinny wszystkie instytucje lokalne oraz podmioty działające w obszarze pomocy rodzinie i dziecku na zasadach wzajemnej współpracy i poszanowania godności wszystkich uczestników.

Realizacja działań pomocowych na rzecz rodziny odbywać się będzie za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem poprzez wykorzystanie zasobów własnych rodziny oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Zapisy niniejszego Programu są spójne z aktami ustawodawstwa krajowego i lokalnego w zakresie ochrony rodziny i dziecka, a w szczególności z zapisami:

- Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej
- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U z 2018r. poz.998)
- Ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U z 2016r., poz.1860)
- Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U z 2018r., poz.1508)

- Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U z 2015r., poz.1390)
- Ustawy z dnia 11 lutego 2016r. z pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U z 2018r., poz.2134)
- Ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U z 2018r., poz.2220)
- Ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U z 2018r., poz.554)
- Ustawy z dnia 5 grudnia 2014r. o karcie dużej rodziny (Dz.U z 2017r., poz.1832)
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U z 2018r., poz.1030)
- Ustawy z dnia 28 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U z 2018r., poz.2137)
- Uchwały nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P z 2018r., poz.1007)
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz.U z 2018r., poz.1061)
- Ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. prawo oświatowe (Dz.U z 2018r., poz.996)
- Narodowym Programem Zdrowia na lata 2016-2020
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Międzyzlesie na lata 2016-2024 (uchwała Nr XX/93/2016 Rady Miejskiej w Międzyzlesiu z dnia 28 czerwca 2016r.)
- Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Międzyzlesie na lata 2016-2020 (uchwała nr XVII/80/2016 Rady Miejskiej w Międzyzlesiu z dnia 26 kwietnia 2016r.)

I. CHARAKTERYSTYKA SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNA GMINY MIĘDZYLESIE

1. Dane demograficzne

Tabela 1: Dane demograficzne gminy w latach 2016-2018

Miejscowość	Ulica	Mieszkańcy, stan na		
		31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018
BOBOSZÓW		205	204	194
DŁUGOPOLE GÓRNE		720	710	704
DOLNIK		92	90	91
DOMASZKÓW		1	1	1
	GÓRNA	139	141	142
	KOLEJOWA	507	492	485
	MIĘDZYLESKA	206	205	203
	POLNA	175	167	167
	ŚNIEŻNA	195	179	185
	Razem Domaszków	1223	1185	1183
GAJNIK		124	123	124
GNIEWOSZÓW		58	61	70
GOWORÓW		377	374	370
JAWOREK		101	102	96
JODŁÓW		64	68	71
KAMIEŃCZYK		59	56	62
LESICA		39	37	37
MICHAŁOWICE		57	59	57
MIĘDZYLESIE	ADAMA MICKIEWICZA	3	5	5
	BOLESŁAWA CHROBREGO	134	133	135

	GRANICZNA	43	44	44
	JANA SOBIESKIEGO	157	156	159
	JESIONOWA	20	20	19
	JULIUSZA SŁOWACKIEGO	146	142	140
	KLONOWA	29	29	27
	KOLEJOWA	90	89	88
	KOŚCIELNA	56	55	57
	LEŚNA	16	16	16
	LIPOWA	159	156	149
	LUDWIKA WARYŃSKIEGO	309	305	291
	NA WZGÓRZU	3	3	3
	OSIEDLE	32	28	29
	PIONIERÓW	79	76	74
	PLAC WOLNOŚCI	454	441	426
	POLNA	18	18	18
	POWSTAŃCÓW ŚLĄSKICH	87	85	85
	SŁONECZNA	29	30	30
	SZARYCH SZEREGÓW	42	42	44
	TYSIĄCLECIA PP	89	90	88
	WARSZAWSKA	105	104	103
	WIDOKOWA	15	16	16
	WIOSENNA	10	10	15
	WŁADYSŁAWA SYROKOMLI	24	25	25
	WOJSKA POLSKIEGO	531	524	529
	Razem	2680	2642	2615
NAGODZICE		168	166	164

NIEMOJÓW		20	20	21
NOWA WIEŚ		109	110	110
PISARY		132	131	143
POTOCZEK		14	14	15
ROZTOKI		445	429	424
RÓŻANKA		326	318	331
SMRECZYNA		195	195	197
SZKLARNIA		185	182	182
	RAZEM	7385	7276	7261

Źródło: Rejestr mieszkańców UMiG Międzyzlesie

2. Wsparcie rodziny w oparciu o ustawę o pomocy społecznej

W gminie Międzyzlesie zadania związane z rozwiązywaniem problemów społecznych oraz wspieraniem rodzin realizowane są przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu przy zachowaniu zasad współpracy z innymi instytucjami świadczącymi wsparcie na rzecz rodzin oraz z policją, placówkami oświatowymi, służbą zdrowia, organizacjami społecznymi (Caritas i PKPS), zespołem interdyscyplinarnym do spraw przeciwdziałania przemocy, kościołami, sądami, prokuraturą.

Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną powołaną do realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie gminy Międzyzlesie, które obejmują w szczególności:

1. analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenie pomocy społecznej,
2. przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń,
3. pobudzanie społecznej aktywności w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb osób i rodzin,
4. pracę socjalną, rozumianą jako działalność zawodową skierowaną na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w środowisku oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Pomocy społecznej udziela się jeśli wystąpi trudna sytuacja życiowa i niemożliwość jej samodzielnego przezwyciężenia, w szczególności z powodu wynikającego z art.7 ustawy o pomocy społecznej:

1. ubóstwa,
2. sieroctwa,
3. bezdomności,
4. bezrobocia,
5. niepełnosprawności,
6. długotrwałej lub ciężkiej choroby,
7. przemocy w rodzinie,
8. potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
9. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
10. bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
11. trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art.159 ust.1 pkt.1 lit.c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach,
12. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
13. alkoholizmu lub narkomanii,
14. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
15. klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W dniu 13 lipca 2018r. opublikowane zostało Rozporządzenie rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W związku z powyższym od 1 października 2018r. w pomocy społecznej obowiązuje kryterium dochodowe zgodnie, z którym prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza 701,-zł
- osobie w rodzinie, w której dochód nie przekracza 528,-zł na osobę
- w rodzinach rolniczych przyjmuje się, że dochód z 1 ha przeliczeniowego wynosi 308,-zł miesięcznie.

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, iż występujące w Gminie Międzylesie problemy najczęściej związane są z ubóstwem, bezrobociem, niepełnosprawnością i długotrwałą chorobą, co znajduje odzwierciedlenie w ilości osób i rodzin korzystających z różnych form pomocy materialnej w latach 2016-2018:

Tabela 2: POWODY PRYZNANIA POMOCY

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	2016		2017		2018	
	LICZBA RODZIN OGÓŁEM	LICZBA osób w rodzinach	LICZBA RODZIN OGÓŁEM	LICZBA osób w rodzinach	LICZBA RODZIN OGÓŁEM	LICZBA osób w rodzinach
UBÓSTWO	231	503	218	431	180	374
SIEROCTWO	0	0	0	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	5	5	5	5	5	5
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	15	75	6	32	6	33
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ	10	60	5	29	6	33
BEZROBOCIE	200	457	164	353	133	309
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	83	161	82	148	60	99
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	73	148	80	147	60	107
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	37	139	43	152	37	140
W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	26	80	27	83	24	79
RODZINY WIELODZIETNE	9	57	10	56	8	47
PRZEMOC W RODZINIE	2	4	1	6	1	4
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	0	0	0	0	0	0
ALKOHOLIZM	6	7	6	6	5	8
NARKOMANIA	2	2	0	0	2	2
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	5	7	8	12	4	5

TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY, OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ LUB ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY	0	0	0	0	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	2	4	1	1	1	5
SYTUACJA KRYZYSOWA	0	0	1	3	0	0
KLEŚKA ŻYWIŁOWA LUB EKOLOGICZNA	0	0	0	0	0	0

Źródło: Sprawozdania MPiPS- 03 za 2016r., 2017r., 2018r.

Wymienione w ustawie dysfunkcje z powodu, których przyznana była pomoc, mogły występować ze sobą łącznie, z tego względu liczby osób i rodzin nie sumuje się. Z podanych wyżej powodów udzielania pomocy społecznej 5 z nich występuje stosunkowo najczęściej:

Tabela 3: Pięć najczęstszych powodów udzielania pomocy społecznej

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	2016		2017		2018	
	LICZBA RODZIN OGÓŁEM	LICZBA osób w rodzinach	LICZBA RODZIN OGÓŁEM	LICZBA osób w rodzinach	LICZBA RODZIN OGÓŁEM	LICZBA osób w rodzinach
UBÓSTWO	231	503	218	431	180	374
BEZROBOCIE	200	457	164	353	133	309
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	83	161	82	148	60	99
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	73	148	80	147	60	107
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	37	139	43	152	37	140

Źródło: Sprawozdania MPiPS- 03 za 2016r., 2017r., 2018r.

Z powodów udzielenia pomocy na piątym miejscu jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego i nie chodzi tu o brak środków finansowych, ale o zwykłą niezaradność np. złe rozporządzanie posiadanymi środkami. Może być to również powiązane z ubóstwem, które jest najczęściej wymienianym powodem udzielania pomocy. Są to zazwyczaj rodziny wieloproblemowe, które nie są w stanie samodzielnie przezwyciężyć życiowych trudności, a bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych jest przyczyną trudności w prawidłowym wypełnianiu ról społecznych i rodzicielskich. Dużym problemem jest tu również bezrobocie, według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Bystrzycy Kłodzkiej :

Tabela 4: Osoby bezrobotne z terenu gminy

WYSZCZEGÓLNIENIE	Z terenu gminy Międzyzlesie		
	Liczba osób w roku 2016	Liczba osób w roku 2017	Liczba osób w roku 2018
Zarejestrowane jako osoby bezrobotne	480	407	378
Zgłosiły podjęcie pracy	145	168	251
Podjęły prace społecznie użyteczne	13	19	5
Podjęły staże zawodowe	68	49	26
Skorzystały z poradnictwa zawodowego	52	55	24

Liczba osób z terenu gminy Międzyzlesie zarejestrowanych jako osoby bezrobotnie od roku 2016 do 2018 spadła o 102 osoby, ale nie zawsze związane jest to z podjęciem stałej pracy zarobkowej. Są to często podejmowane prace sezonowe, a jeszcze częściej utrata statusu osoby bezrobotnej z powodu nie zastosowania się do wyznaczonych terminów zgłoszenia swojej aktywności.

Na przestrzeni ostatnich trzech lat z pomocy społecznej udzielanej na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej skorzystały rodziny:

Tabela 5: Rodziny, korzystające z pomocy społecznej

WYSZCZEGÓLNIENIE		2016 rok		2017 rok		2018 rok			
		LICZBA RODZIN	LICZBA osób w rodzinach	LICZBA RODZIN	LICZBA osób w rodzinach	LICZBA RODZIN	LICZBA osób w rodzinach		
RODZINY OGÓŁEM (wiersz 2+3+4+5+6+7)		1	274	574	292	575	211	454	
o liczbie osób		2							
1			148	148	151	151	112	112	
2		3	39	78	73	146	37	74	
3		4	44	132	33	99	26	78	
4		5	20	80	15	60	15	60	
5		6	13	65	9	45	10	50	
6 i więcej		7	10	71	11	74	11	80	
w tym (z wiersza 1) rodziny z dziećmi ogółem (wiersz 9+10+11+12+13+14+15)		8	55	229	47	186	38	152	
o liczbie dzieci		9							
1			22	69	20	56	16	45	
2		10	15	60	14	58	10	39	
3		11	10	46	6	27	6	27	
4		12	4	24	3	16	2	12	
5		13	2	14	3	21	3	21	
6		14	2	16	1	8	1	8	
7 i więcej		15	0	0	0	0	0	0	
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM (wiersz 17+18+19+20)		16	38	116	36	107	34	114	
o liczbie dzieci		17							
1			16	34	16	35	14	30	
2		18	15	49	14	43	11	36	

3	19	6	25	4	15	5	21
4 i więcej	20	1	8	2	14	4	27
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM (wiersz 22+23+24+25)	21	35	76	46	81	33	58
o liczbie osób	22						
1		11	11	24	24	19	19
2	23	13	26	13	26	9	18
3	24	8	24	8	24	3	9
4 i więcej	25	3	15	1	7	2	12

Źródło: Sprawozdanie MPiPS- 03 za 2016r., 2017r., 2018r.

Przyglądając się powyższym danym zauważyć można spadek liczby rodzin korzystających z pomocy udzielanej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej w roku ubiegłym w stosunku do lat ubiegłych, co związane może być z korzystaniem z innych form pomocy takich jak świadczenia rodzinne i wychowawcze 500+, które znacznie zasiliły budżety domowe i zwiększyły własne zasoby rodzin.

W trakcie pracy pracowników socjalnych z rodzinami posiadającymi dzieci zaważyć można kilka problemów wpływających na osłabienie czy wręcz niemożność prawidłowego funkcjonowania rodziny i wypełniania przez nią funkcji opiekuńczo-wychowawczych:

- zjawisko bezrobocia – szczególnie niekorzystny wpływ na rodzinę i jednostkę ma bezrobocie długotrwałe, a z takim w pomocy społecznej spotykamy się najczęściej,
- bezradność lub niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego, czasami brak prawidłowych wzorców,
- problem alkoholowy – w wielu rodzinach po prostu ukrywany, samo jego spożywanie, ale i współuzależnienie przez innych członków rodziny ma negatywny wpływ na funkcjonowanie całej rodziny,
- przemoc w rodzinie – która najczęściej wynika z problemu alkoholowego (w rodzinach objętych pomocą tutejszego Ośrodka) i równie często jest ukrywana (w roku 2018 prowadzono procedurę Niebieskiej Karty dla 28 rodzin).

II. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ REALIZOWANE PRZEZ GMINĘ.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej poprzez art.176 nakłada na gminę zadania własne:

- 1) Opracowanie i realizacja 3 - letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- 2) Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- 3) Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych przez:
 - a) Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsca dla dzieci,
- 4) Finansowanie :
 - a) Podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) Kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające,
- 5) Współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej po dniu 31 grudnia 2011 odpowiednio :
 - a) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy,
 - b) 30% w drugim roku pobytu dziecka,
 - c) 50% w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 6) Sporządzanie sprawozdań rzeczowo - finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywania ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- 7) Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Rodzina jest najważniejszą grupą społeczną, do której należy człowiek. To w rodzinie przebiega główny proces socjalizacji dzieci, kształtuje się ich charakter i osobowość. Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża wiele czynników i zjawisk tzw.patologicznych, które to czynią rodzinę dysfunkcyjną. Rodzina wówczas

często nie potrafi sprostać swoim rolom i obowiązkom zwłaszcza względem dzieci, nie potrafi rozwiązywać pojawiających się problemów i sytuacji kryzysowych. Potrzebna jest wówczas pomoc z zewnątrz, wsparcie rodziny, aby prawidłowo wypełniała swoje funkcje. Cel ten można realizować zarówno poprzez działania polegające na wzmocnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej rodziny, ale też przez wsparcie materialne, które służy zabezpieczeniu podstawowych potrzeb rodziny.

Realizowane w ramach niniejszego programu zadania koncentrują się nie tylko na dziecku, ale również, albo głównie na całej rodzinie, również w sytuacjach kiedy dziecko umieszczone zostaje w pieczy zastępczej, po to, aby rodzina zaczęła prawidłowo funkcjonować, a dziecko miało możliwość powrotu do rodziny biologicznej. W sytuacji, gdy pozostawienie dziecka w rodzinie biologicznej stanowi jakiegokolwiek zagrożenie dla jego życia bądź bezpieczeństwa konieczne jest odseparowanie go i umieszczenie w pieczy zastępczej, wówczas określone służby zobowiązane są zabezpieczyć dziecko. Rodzice wówczas są przez Sąd Rodzinny ograniczani w prawach lub pozbawiani praw rodzicielskich, a dziecko zostaje umieszczone w pieczy zastępczej, która może być w formie rodzinnej (rodzina zastępcza, rodzinny dom dziecka) lub instytucjonalnej (domy dziecka, interwencyjne ośrodki preadopcyjne). Gmina wówczas zgodnie z ustawą ponosi częściową odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zgodnie z art.176 ust.5 ustawy.

Tabela 6: Wydatki na odpłatność dzieci w pieczy zastępczej

rok	Wydatki poniesione na rodzinną pieczę zastępczą	Wydatki poniesione na instytucjonalną pieczę zastępczą
2016	16 476	107 894
2017	25 767	80 335
2018	35 575	60 162

Źródło: Opracowanie własne OPS w Międzyzlesiu.

Wydatki poniesione na rodzinną pieczę zastępczą systematycznie wzrastają, ponieważ liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych czy rodzinnych domach dziecka jest na prawie takim samym poziomie, a zmieniała się w przeciągu tych trzech lat stopa procentowa odpłatności gminy (z 10% i 30% w roku 2016, do 50% w 2018r.). Natomiast wydatki na instytucjonalną pieczę na przestrzeni trzech lat spadły, ale na rok 2019 przewidywany jest znaczny wzrost, ponieważ w okresie od listopada 2018r. do 28 lutego 2019r. aż sześcioro dzieci zostało umieszczone w domach dziecka. Spadek opłat wiązał się z tym, że w przeciągu tych lat czworo dzieci uzyskało pełnoletniość i opuściły placówki, a dwoje dzieci zostało adoptowanych.

Aktualnie w pieczy rodzinnej przebywa 8 dzieci, a w instytucjonalnej 10 dzieci z terenu gminy Międzyzlesie. Żadne z dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na przestrzeni tych lat nie powróciło do rodziny biologicznej, powodem tego jest w brak chęci współpracy rodziny biologicznej z tutejszym Ośrodkiem pod kątem powrotu dziecka.

Działania realizowane w ramach niniejszego Programu powinny koncentrować się na zwiększeniu dostępności do specjalistycznego poradnictwa, zaangażowaniu specjalistów prowadzących pracę podwórkową, pozyskiwaniu kandydatów na rodziny wspierające. Nie osiągnie się założonych celów bez wzmocnienia roli i funkcji rodziny, podniesieniu umiejętności i kompetencji wychowawczych rodziców oraz zabezpieczeniu potrzeb bytowych dzieci i rodzin. Wspieranie rodzin, w szczególności przeżywających trudności w prawidłowym funkcjonowaniu w środowisku powinno następować w oparciu o:

- pomoc w przezwyciężaniu problemów natury opiekuńczo - wychowawczej,
- podnoszenie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziców oraz ich świadomości w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny,
- pomoc asystenta rodziny,
- przygotowanie oferty w zakresie poradnictwa specjalistycznego (prawnego, psychologicznego, medycznego itp.),
- pracę socjalną z rodziną,
- wsparcie interdyscyplinarne rodzin zagrożonych przemocą,
- partycypację w kosztach związanych z pobytem dzieci w pieczy zastępczej,
- pracę z rodziną również w przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej,
- pomoc finansową dla rodzin ubogich,
- współpracę z organizacjami, instytucjami i podmiotami działającymi w obszarze wspierania rodziny i dziecka.

Aby wspomóc rodzinę w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej względem dzieci gmina Międzyzlesie daje taka możliwość poprzez zatrudnianie w Ośrodku Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu asystenta rodziny. Właśnie asystent rodziny jest przykładem usług pomocowych dla rodziny mającej problemy opiekuńczo-wychowawcze, który poza pracownikiem socjalnym czy pedagogiem szkolnym, jest osobą przygotowaną do pracy z dzieckiem i z rodziną. Głównym celem działań asystenta rodziny ma być pomoc rodzinom w przezwyciężaniu sytuacji, które mogą zagrażać stabilności rodziny i stwarzać trudności opiekuńczo - wychowawcze.

Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodziny podstawowego poziomu stabilności życiowej i odpowiedzialności za własne życie, które umożliwią jej wychowywanie dzieci. Podstawowym zadaniem asystenta rodziny jest wspieranie rodziców w prawidłowym wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Wspieranie czyli nie zastępowanie rodziców, jak uważają rodziny, którym przyznano asystenta rodziny. Asystent ma pokazać rodzicowi jak odrabiać lekcje z dzieckiem, a nie robić to za niego. Szerokie spektrum zadań stojących przed asystentem rodziny, począwszy od określenia planu pomocy, warunków współpracy, przez właściwe udzielanie rodzinie wsparcia w różnych sytuacjach życiowych, po monitorowanie sytuacji rodziny po zakończeniu etapu wsparcia – podyktowane jest potrzebą wsparcia rodziny w postaci pracy socjalnej.

Zgodnie z ustawą zadaniem asystenta rodziny jest:

1. opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
2. udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
3. wspieranie aktywności społecznej rodzin,
4. motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
5. udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zawodowej,
6. udzielanie wsparcia dzieciom,
7. prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,
8. dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodzin,
9. sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach,
10. współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej,
11. współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą.

Zadania jakie przypisano asystentowi rodziny obejmują całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Podstawowym celem do jakiego dąży się na rzecz rodziny jest osiągnięcie przez rodziny podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Realizacja celu osiągnięta może być poprzez realizację kolejnych etapów pracy z rodziną :

Tabela 7: Czynności asystenta rodziny i proponowana dokumentacja w kolejnych etapach metodycznego działania.

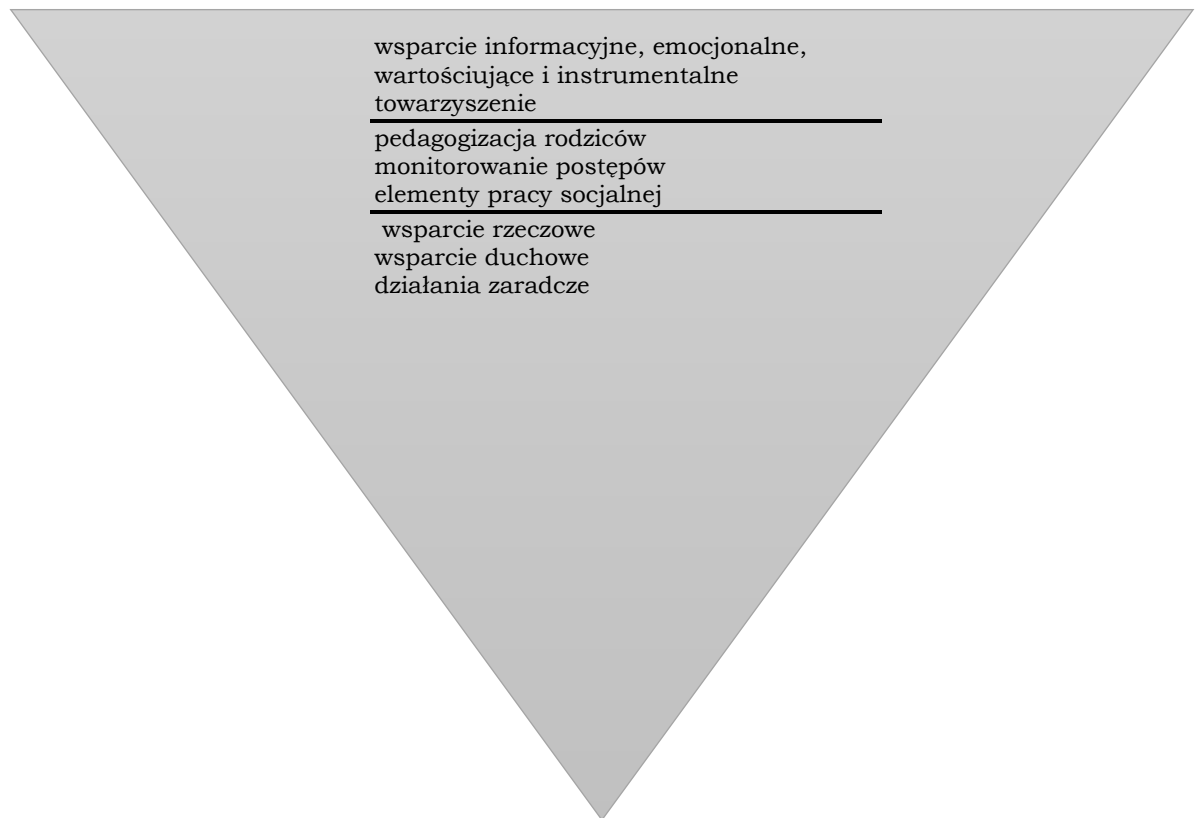
Nazwa etapu	Czynności asystenta rodziny
Etap I. Nawiązanie kontaktu, podjęcie decyzji o współpracy, tworzenie relacji.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie rodziny z rolą, zadaniami, uprawnieniami i zobowiązaniami asystenta wobec zatrudniającej instytucji. 2. Uzyskanie zgody rodziców na współpracę z asystentem rodziny. 3. Rozmowy i obserwacje dotyczące życia rodziny, wstępne omawianie oczekiwań rodziny dotyczących pracy z asystentem. 4. Budowanie relacji.
Etap II. Rozpoznanie sytuacji rodziny	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie się z życzeniami członków rodziny i oczekiwaniami służb społecznych, co do kierunków pracy z rodziną, urealnianie ich. 2. Diagnoza środowiska wychowawczego rodziny. 3. Wstępny opis sytuacji rodziny.
Etap III. Planowanie pracy z rodziną	<p>Wspólne ustalanie celów, działań i ich efektów współpracy rodziny z asystentem.</p> <p>W razie potrzeby – spotkanie w zespole multiprofesjonalnym.</p>
Etap IV. Realizacja planu pracy	<p>Realizacja działań z planu pracy z rodziną przez członków rodziny, asystenta rodziny i innych specjalistów współpracujących z rodziną.</p>
Etap V. Ocena okresowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitorowanie, które z planowanych działań są wykonane lub nie przez członków rodziny, asystenta i innych specjalistów. 2. Ocena postępów rodziny. 3. Aktualizacja planu pracy z rodziną. 4. W razie potrzeby – spotkanie w zespole multiprofesjonalnym. 5. Ewaluacja pracy asystenta rodziny.
Etap VI. Ocena końcowa i zakończenie współpracy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ocena postępów rodziny w kontekście jej usamodzielnienia. 2. Podjęcie decyzji o zakończeniu współpracy. 3. Zakończenie współpracy. 4. Monitorowanie rodziny.

Źródło: Krasiejko Izabela, *Asystentura rodziny. Rekomendacje metodyczne i organizacyjne*. MRPiPS, Warszawa 2016, str.54

Asystent rodziny realizuje wspieranie i pracę socjalno-wychowawczą z elementami terapii w środowisku zamieszkania rodziny i w miejscu przez nią wskazanym. Głównym jego zadaniem jest pedagogizacja oraz wspieranie informacyjne, emocjonalne, instrumentalne, czasem rzeczowe poprzez towarzyszenie rodzinie

w różnych czynnościach dnia codziennego. Jednocześnie asystent rodziny jest zazwyczaj również koordynatorem działań wielu innych służb społecznych, działających na rzecz danej rodziny - zajmuje się administrowaniem usług na rzecz przypadku, którym jest rodzina. W modelowym ujęciu do zadań a zarazem działań asystenta rodziny należy więc pedagogizacja, wsparcie natomiast działania zaradcze w wyjątkowych wypadkach i monitorowanie w ograniczonym zakresie.

Dominujące działania asystenta rodziny wynikające z jego unikalnej roli w systemie pomocy rodzinie.

Źródło: Krasiejko Izabela, *Asystentura rodziny. Rekomendacje metodyczne i organizacyjne*. MRPiPS, Warszawa 2016, str.31

Jak widać na schemacie, metodyczne działanie realizowane przez asystenta rodziny z rodziną przybiera różną formę i wcale nie jest tak, że najczęściej ma być już konkretnych działań zaradczych, ale najczęściej powinno być różnego rodzaju wsparcia. Poniżej zostaną zaprezentowane przykłady wymienionych działań.

Tabela 8: Przykłady działań asystenta z rodziną.

Rodzaj działania	Przykłady
wsparcie informacyjne	dostarczenie informacji dotyczących: <ul style="list-style-type: none"> - ofert wsparcia i pomocy rodzinie dostępnych w miejscu zamieszkania, na poziomie powiatu i województwa (adresy instytucji i organizacji pozarządowych, konkretnych specjalistów), - aktywnych form rodzinnej rekreacji i wypoczynku, - form zatrudnienia dla rodziców, - poradnictwo małżeńskie i wychowawcze
wsparcie emocjonalne	<ul style="list-style-type: none"> - dawanie wspierających komunikatów, - okazywanie akceptacji, empatii, - tworzenie bezpiecznej i przyjaznej atmosfery emocjonalnej, - umożliwienie wglądu w przeżywane emocje, - stwarzanie okazji do bezpiecznego rozładowania napięcia emocjonalnego, - poradnictwo psychologiczne, - interwencja kryzysowa
wsparcie wartościujące	<ul style="list-style-type: none"> - docenianie członków rodziny, wskazywanie ich zasobów indywidualnych, rodzinnych, - ukazywanie rodziny jako wartości, - wskazywanie wartości rodzinnych, w tym trwałości małżeństwa i integralności rodziny, - wzmacnianie więzi wewnątrzrodzinnych i międzypokoleniowych, - ukazywanie dziecka jako wartości, - zwracanie uwagi na wartość kultury rodzinnej, rodzinnego i aktywnego spędzania czasu wolnego
wsparcie instrumentalne	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie działań samopomocowych (wymiany rzeczy i przysług), - organizowanie wolontariatu, np. pogotowia lekcyjnego
towarzyszenie	asystowanie: <ul style="list-style-type: none"> - w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji trudnych i ich realizacji, - w sytuacjach dnia codziennego, - w czasie wizyt do instytucji - wyciąganiu wniosków z porażek
pedagogizacja rodziców	<ul style="list-style-type: none"> - dostarczanie wiedzy o celach, zadaniach, treściach, metodach, środkach i uwarunkowaniach procesu wychowania, - wymiana informacji o wychowaniu, w tym o wychowaniu konkretnego dziecka w danej rodzinie, w określonej rodzinnej sytuacji, - wspólne poszukiwanie rozwiązań problemów wychowawczych,

	<ul style="list-style-type: none"> - modelowanie i trening umiejętności opiekuńczo-wychowawczych
monitorowanie postępów	<ul style="list-style-type: none"> - wsparcie w utrzymywaniu zmian, - analiza nawrotów do starych przyzwyczajzeń, - docenianie konstruktywnych zachowań
elementy pracy socjalnej, w tym wsparcie rzeczowe	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie dóbr materialnych, tj. żywność, ubrania, leki, meble, schronienie, - pomoc w poprawie sytuacji socjalno-bytowej, np. zamianie mieszkania, aktywizacja zawodowa, - integrowanie środowiska lokalnego (np. poprzez współorganizowanie pikników)
wsparcie duchowe	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy dotyczące sensu życia, znaczenia choroby i cierpienia, winy i przebaczenia, śmierci, - wskazanie możliwości udziału w grupach samopomocowych
działania zaradcze	<ul style="list-style-type: none"> - pomoc dzieciom (i innym osobom zależnym), przy udziale krewnych lub służb interwencyjnych, w zastanej przez asystenta w czasie wykonywania przez niego obowiązków służbowych sytuacji zagrażających ich życiu lub zdrowiu

Krasiejko Izabela, *Asystentura rodziny. Rekomendacje metodyczne i organizacyjne*. MRPiPS, Warszawa 2016, str.31

Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu zatrudnia jednego asystenta rodziny w systemie zadaniowego czasu pracy. Koszty przeznaczone na wynagrodzenia asystenta wraz z pochodnymi po stronie pracodawcy kształtowały się następująco:

Tabela 9 . Wysokość środków finansowych poniesionych na zatrudnienie asystenta rodziny

rok	Wysokość środków finansowych poniesionych na zatrudnienie asystenta	Liczba rodzin objętych pomocą asystenta w przeciągu roku
2016	34 943	10
2017	36 317	12
2018	46 383	20

Zaznaczyć tu należy, że w roku 2017 i w 2016 przez kilka miesięcy asystent nie współpracował z rodzinami, ponieważ asystent rodziny, który jest zatrudniony na umowę o pracę na czas nieokreślony przebywał na urlopie macierzyńskim, rodzicielskim i wychowawczym, a na ogłoszenie dotyczące naboru na stanowisko asystenta rodziny na zastępstwo nie było osób chętnych lub osób spełniających wymagania ustawowe.

III. INNE FINANSOWE WSPARCIE RODZIN Z DZIEĆMI

1. Świadczenia wychowawcze 500+

Świadczenie to jest formą pomocy rodzinom obowiązującą od 1 kwietnia 2016r., które zostało wprowadzone ustawą z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j Dz.U z 2018 poz.2134) oraz rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 lutego 2016r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia wychowawcze (Dz. U poz.214)

Świadczenie wychowawcze przysługuje:

- obywatelom polskim i cudzoziemcom,
- matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka na wniosek złożony w Ośrodku właściwym ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie wychowawcze,
- do dnia ukończenia przez dziecko 18. roku życia,
- bez względu na dochody po 500 zł miesięcznie na drugie i kolejne dziecko,
- na pierwsze dziecko, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 800,00 zł. Jeżeli członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1 200,00 zł.

Tabela 10. Wyszczególnienie wypłaconych świadczeń wychowawczych w 2018 r.

Wyszczególnienie		WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31.12.2018 r.				
		Rodzaj wypłaconych świadczeń		Świadczenia nienależnie pobrane		Wykonanie dotacji na świadczeniach [kol. 2 - kol. 4] 1)
		Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Kwota świadczeń nienależnie pobranych w 2018	Kwota odzyskanych świadczeń za 2018	
		1	2	3	4	5
Świadczenia w pełnej wysokości	1	4831	2 415 500,00	8 500,00	4 759,97	2 410 740,03
Świadczenia podzielne (art. 5 ust. 2 ustawy)	2	14	4 432,70	0	0,00	4 432,70
Świadczenia wypłacone w ramach koordynacji SZS	3	1916	883 937,00	0,00	0,00	883 937,00
RAZEM	4	6761	3 303,869,70	8 500,00	4 759,97	3 299 109,73

Źródło: Sprawozdanie roczne z realizacji świadczeń wychowawczych za 2018r.

Ogółem w roku 2018 świadczenie wychowawcze 500+ przyznane było dla 957 dzieci z terenu gminy Międzyzlesie, co w odniesieniu do liczby zamieszkałych gminę dzieci, które do końca grudnia 2018 miały mniej niż 18 lat, wynoszącą 1322 dzieci daje 72% dzieci uprawnionych do 500+.

Program Wspierania Rodziny w Gminie Międzyzylesie na lata 2019-2021

Tabela 11. Informacja o należnych i wypłaconych świadczeniach wychowawczych, poniesionych na ten cel wydatkach z budżetu państwa oraz o liczbie rodzin z ustalonym prawem do świadczenia wychowawczego

	Wyszczególnienie	Miesiąc												SUMA
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1.	Liczba świadczeń wychowawczych (przyznanych decyzją) należnych (przysługujących) za miesiąc...	7	4	7	8	6	9	25	258	84	35	15	10	468
1.1.	- w tym na pierwsze dziecko	4	2	3	5	4	4	4	152	48	15	10	7	258
2.	Liczba świadczeń wychowawczych wypłaconych w formie pieniężnej w miesiącu...	440	468	464	504	591	630	700	608	742	642	484	488	6761
3.	Poniesione z budżetu państwa wydatki na świadczenie wychowawcze (bez środków na koszty obsługi i na wdrożenie) w miesiącu...	220 000	231 241	229 474	250 829	285 393	297 584	326 441	304 234	352 093	313 418	248 113	240 290	3 299 110
4.	Liczba rodzin mających ustalone prawo do świadczenia wychowawczego na dziecko/dzieci za miesiąc	410	408	350	412	413	411	436	433	439	343	379	380	X

Źródło: Sprawozdania miesięczne z realizacji świadczeń wychowawczych za 2018r.

2. Świadczenia rodzinne

Świadczenia rodzinne są przyznawane na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz.U. z 2018r. poz. 2220 ze zm.). Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzylesiu realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

Świadczeniami rodzinnymi są:

Zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych,

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatku do zasiłki przysługuje: rodzicom lub opiekunom osoby uczącej się, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza 674,-zł, a w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności - dochód nie przekraczający 764,-zł.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

- a. 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia
- b. 124,00 zł na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia
- c. 135,00 zł na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki:

- z tytułu urodzenia dziecka w kwocie 1000,-zł
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w kwocie 400,-zł,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości po 193,00 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 386,00 zł miesięcznie na wszystkie dzieci. Natomiast w przypadku samotnego wychowywania dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwota dodatku wynosi po 273,00 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 546,00 zł miesięcznie na wszystkie dzieci,
- wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej w wysokości 95 zł miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego w wys. 90 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia i 110 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia.,
- rozpoczęcia roku szkolnego w wys.100,- (jednorazowo),

- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w wys. 113 zł miesięcznie na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła lub w wys. 69 zł miesięcznie na pokrycie wydatków związanych z zapewnieniem dziecku możliwości dojazdu do szkoły.

Świadczenia opiekuńcze, do których zaliczamy:

- zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 184,42 zł miesięcznie (od dnia 1 listopada 2018r. wcześniej w kwocie 153,-zł), przysługuje dziecku niepełnosprawnemu, osobie niepełnosprawnej wieku powyżej 16 r.ż., jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub osobie która ukończyła 75 lat
- specjalny zasiłek opiekuńczy w kwocie 620,-zł miesięcznie (od 1 listopada 2018r., wcześniej w kwocie 520,-zł), przysługuje osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej bądź rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania osobistej opieki nad osobą legitymująca się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 774,-zł
- świadczenie pielęgnacyjne w kwocie 1.477,-zł w 2018r. (od stycznia 2019r. w kwocie 1.583,-zł), przysługuje rodzicowi lub opiekunowi prawnemu, jeżeli rezygnuje z pracy zarobkowej aby sprawować opiekę nad niepełnosprawnym dzieckiem
- zasiłek dla opiekuna w kwocie 620,-zł miesięcznie (od 1 listopada 2018r., wcześniej w kwocie 520,-zł), przysługiwał opiekunom dorosłych osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, którzy wskutek nowelizacji Ustawy o świadczeniach rodzinnych utracili 1 lipca 2013 r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego i jednocześnie nie spełniły kryterium dochodowego do otrzymania specjalnego zasiłku opiekuńczego, jest niezależny od wysokości dochodów w rodzinie. Są to świadczenia przyznane w roku 2013, nowe wnioski można składać już tylko na specjalny zasiłek opiekuńczy

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka w kwocie 1000,-zł , która przysługuje rodzicowi lub opiekunowi prawnemu, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza 1922,-zł.

Świadczenie rodzicielskie w kwocie 1000,-zł miesięcznie, przysługuje osobom,

które urodziły dziecko, na które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Uprawnionymi do pobierania tego świadczenia są między innymi: osoby bezrobotne, studenci, rolnicy, wykonujący pracę na podstawie umów cywilnoprawnych, osoby zatrudnione lub prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, jeśli nie będą pobierały zasiłku macierzyńskiego. Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez rok (52 tygodnie) po urodzeniu dziecka, a w przypadku urodzenia wieloraczków ten okres będzie mógł być wydłużony do 71 tygodni.

Tabela 12 : Rodzaje świadczeń wypłaconych w roku 2018 w zakresie świadczeń rodzinnych:

Wyszczególnienie	Rok 2017		Rok 2018	
	Liczba świadczeń	Kwota	Liczba świadczeń	Kwota
Zasiłki rodzinne z dodatkami, w tym:	5989	730 796	5185	622 669
1. Zasiłki rodzinne	4127	472 194	3589	411 669
2. Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	1862	258 602	1596	211 000
• <i>Urodzenia dziecka</i>	19	19 000	16	16 000
• <i>Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego</i>	139	53 329	57	22 357
• <i>Samotnego wychowywania dziecka</i>	277	53 461	305	59 005
• <i>Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego</i>	232	24 840	158	17 100
• <i>Rozpoczęcia roku szkolnego</i>	205	20 500	198	19 800
• <i>Podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania</i>	385	29 997	320	25 248
• <i>Wychowywaniem dziecka w rodzinie wielodzietnej</i>	605	57 475	542	51 490
Zasiłki pielęgnacyjne	1481	226 593	1461	232 205
Świadczenia pielęgnacyjne	306	394 856	323	458 340

Specjalny zasiłek opiekuńczy	140	72 410	96	50 417
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	51	51 000	63	63 000
Świadczenie rodzicielskie	166	152 194	126	110 085
Zasiłek dla opiekuna (przyznane w roku 2014 i wypłacane, nowo przyznawanych już nie ma)	102	53 040	89	47 027

Źródło: Sprawozdania roczne za 2017r. i 2018r. z realizacji świadczeń rodzinnych oraz zasiłku dla opiekuna

Ponadto odprowadzono składki na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne za osoby, którym ustalono uprawnienia do świadczenia pielęgnacyjnego, zasiłku dla opiekuna oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Tabela 13: Ilość wypłaconych składek za 2018r.

Rodzaj składki	Liczba świadczeń	kwota
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe:	443	133 248
W tym:		
• Od świadczeń pielęgnacyjnych	279	111 602
• Od zasiłków dla opiekuna	69	9 338
• Od specjalnego zasiłku opiekuńczego	95	12 308
Składki na ubezpieczenie zdrowotne:	373	37 500
W tym:		
• Od świadczeń pielęgnacyjnych	244	31 906
• Od zasiłków dla opiekuna	72	3 478
• Od specjalnego zasiłku opiekuńczego	57	2 116

Źródło: Sprawozdania roczne za 2018r. z realizacji świadczeń rodzinnych oraz zasiłku dla opiekuna

3. Świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu), przyznaje się, na to dziecko, jednorazowe świadczenie w wysokości 4000 zł. W roku 2018 wypłacono jedno świadczenie w kwocie 4000,-zł.

Informacje o innych formach pomocy dla matki i dziecka zawarte są w ulotce zredagowanej i rozpowszechnianej przez tutejszy OPS.

Kobiety w ciąży i ich rodziny mogą skorzystać z programu „Za życiem” ze wsparcia asystenta rodziny.

Asystent rodziny pomoże w:

- Załatwieniu spraw w różnych instytucjach na podstawie Twojego upoważnienia,
- Uzyskaniu pomocy dla Ciebie i Twojej rodziny, w tym również finansowej,
- Dotarciu do specjalistów oraz miejsc, gdzie możesz otrzymać wsparcie,
- Skutecznym radzeniu sobie z problemami w opiece nad dzieckiem i w jego wychowaniu,
- Podejmowaniu trudnych decyzji dotyczących Ciebie i Twojego dziecka...

Informacje na temat oferowanej pomocy można uzyskać w Ośrodku Pomocy Społecznej ul. Kolejowa 3 w Międzyzlesiu, tel. 748126638 lub 748148764, e-mail: opsmlesi@poczta.onet.pl lub na stronie internetowej www.miedzylesie.naszops.pl

Informacji w zakresie asystenta rodziny udzielają pracownicy socjalni, natomiast informacji w sprawie jednorazowego świadczenia w wysokości 4000,-zł udzielają pracownicy sekcji świadczeń rodzinnych i wychowawczych.

Ponadto w Państwowym Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z siedzibą w Kłodzku, ul. Kościuszki 2 – można uzyskać dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym, likwidacji barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się; na zakup sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, na usługi tłumacza migowego.

Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Kolejowa 3, 57-530 Międzyzlesie
Tel. 74 812 66 38, fax. 74 814 87 64
opsmlesi@poczta.onet.pl
www.miedzylesie.naszops.pl

Wsparcie dla kobiet w ciąży i rodzin

Dla mieszkańców gminy Międzyzlesie

POMOC KIEROWANA JEST DO:

- Rodzin dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu;
- Kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej (występowanie różnych chorób matki lub płodu);
- Kobiet, które otrzymały informację, że ich dziecko może umrzeć w trakcie ciąży i porodu;
- Kobiet, których dziecko zmarło bezpośrednio po porodzie na skutek wad wrodzonych;
- Kobiet, które po porodzie nie zabiorą dziecka do domu z powodu: poronienia, urodzenia dziecka martwego, urodzenia dziecka niezdolnego do życia, urodzenia dziecka obciążonego wrodzonymi albo śmiertelnymi schorzeniami.

UPRAWNIENIA:

OKRESO OKOŁOPORODOWY:

- Diagnostyka prenatalna,
- Dodatkowe wizyty położnej,
- Poród w szpitalu na najwyższym specjalistycznym poziomie (III poziom referencyjny) – zgodnie ze wskazaniami lekarskimi,
- Koordynowana opieka nad kobietą w ciąży, zwłaszcza w ciąży powikłanej. Podczas porodu i porodu kobieta będzie miała zapewnioną opiekę położniczą, w tym zabiegi wewnątrzmaciczne, zgodnie ze standardami opieki położniczej nad ciążą i ciążą patologiczną. Noworodek będzie mieć zapewnioną opiekę neonatologiczną,
- Wsparcie kobiety karmiącej piersią (poradnictwo laktacyjne), zwłaszcza jeśli dziecko urodziło się przed ukończeniem 37 tygodnia ciąży lub ważyło w chwili porodu poniżej 2500 gramów.

DZIECKO Z ORZECZONĄ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ:

- Porady jak pielęgnować i wychowywać dziecko,
- Pierwszeństwo w udzielaniu świadczeń opieki zdrowotnej,
- Pomoc psychologiczna dla rodziców,
- Rehabilitacja lecznicza,
- Wyroby medyczne, takie jak pieluchomajtki, cewniki, protezy – na podstawie zlecenia upoważnionej osoby,
- Zakup leków poza kolejnością,
- Opieka nad dzieckiem na czas urlopu bądź odpoczynku (tzw. opieka wytchnieniowa – do 120 godzin),
- Opieka poprawiająca jakość życia osób w ostatniej fazie choroby (opieka paliatywna i hospicyjna w warunkach domowych lub stacjonarnych),
- Inne świadczenia wspierające rodzinę, w tym- pomoc prawna (prawa rodzicielskie i uprawnienia pracownicze).

JEDNORAZOWE ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE – 4000,-zł

- Przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu dziecka bez względu na dochód,
- Wniosek o wypłatę świadczenia można składać do 12 miesięcy od dnia narodzin żywego dziecka,
- Warunkiem otrzymania świadczenia jest pozostawanie matki pod opieką medyczną najpóźniej od 10 tygodnia ciąży do porodu.

Aby skorzystać z powyższego świadczenia należy przedłożyć:

- ❖ Zaświadczenie potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu wystawione przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwo i ginekologia, perinatologia lub neonatologia,
- ❖ Zaświadczenie lekarskie lub zaświadczenie wystawione przez położną potwierdzające pozostawanie pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

4. Karta Dużej Rodziny

Według powszechnie przyjętej definicji za rodzinę wielodzietną uważamy rodziców z co najmniej trojgiem dzieci. Takie założenie przyjął również rząd, wprowadzając w czerwcu 2014 r. program dla rodzin wielodzietnych - ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny. Ma ona na celu umożliwienie rodzinom „3+” uczestniczenia w życiu kulturalnym, korzystania z oferty rekreacyjnej czy zniżek na różne środki transportu. Posługując się specjalnymi kartami, członkowie rodzin z przynajmniej trojgiem dzieci mogą kupić ulgowe bilety do muzeów, obiektów zabytkowych, korzystać ze zniżek w ośrodkach wypoczynkowych, środkach komunikacji miejskiej czy w PKP. Mając na uwadze fakt, że wśród mieszkańców naszej gminy znajdują się także rodziny „3+”, należy podjąć działania zmierzające do ich wspierania i umożliwienia pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym. Oprócz wsparcia finansowego na zakup żywności, odzieży, podręczników, rodziny te potrzebują wsparcia w postaci ulg podatkowych, na przejazdy komunikacją zbiorową, zajęcia pozalekcyjne czy organizacji czasu wolnego.

Na dzień 31.12.2018r. do Ośrodka Pomocy Społecznej wpłynęło 13 wniosków rodzin o wydanie Karty Dużej Rodziny, łącznie 68 osób otrzymały Kartę (26 dorosłych i 42 dzieci).

5 . Świadczenie „dobry start” 300+

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w roku 2018 po raz pierwszy realizowany był nowy rządowy program: „Dobry Start”.

Program „Dobry Start” to 300 zł jednorazowego wsparcia dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny w szkole podstawowej, dotychczasowym gimnazjum, szkole ponadpodstawowej i dotychczasowej ponadgimnazjalnej (z wyjątkiem szkoły policealnej i szkoły dla dorosłych) oraz w szkole artystycznej, w której jest realizowany obowiązek szkolny lub nauki, a także w młodzieżowym ośrodku socjoterapii, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym i ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym.

Jest to świadczenie przyznawane bez względu na dochód rodziny.

Świadczenie dobry start przysługuje raz w roku na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20 roku życia. Dzieci niepełnosprawne, uczące się w szkole,

otrzymają świadczenie do Ukończenia przez nie 24 roku życia.

Aby otrzymać wsparcie, należy złożyć wniosek. Może to zrobić matka, ojciec lub opiekun dziecka. Wniosek o świadczenie dla dzieci, które przebywają w pieczy zastępczej składa rodzic zastępczy, osoba prowadząca rodzinny dom dziecka lub dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej. Wniosek o świadczenie dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej trzeba złożyć w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kłodzku. Kwota 300 zł nie będzie przysługiwać na dzieci uczące się w przedszkolu oraz realizujące roczne przygotowanie szkolne (tzw. zerówka) w szkole lub przedszkolu.

Tabela 14. Wydatki na świadczenie dobry start sfinansowane z dotacji celowej z budżetu państwa oraz liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń

L.p.	Wyszczególnienie	Wydatki poniesione w roku w zł	Liczba świadczeń przyznanych w roku	Liczba świadczeń wypłaconych w roku
1	2	3	4	5
1.	Świadczenie dobry start, w tym:	228 600	762	762
1.1.	- w związku ze sprawowaniem opieki naprzemiennej nad dzieckiem	0	0	0

Źródło: Sprawozdania z realizacji świadczenia „dobry start” w 2018r.

Tabela 15. Informacje uzupełniające o realizacji świadczenia dobry start

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie roczne
1	2	3
1.	Liczba wniosków dotyczących świadczenia dobry start złożonych do organu właściwego, w tym:	534
1.1.	- o przyznanie świadczenia	534
2.	Liczba wniosków dotyczących świadczenia dobry start złożonych do organu właściwego za pomocą systemu teleinformatycznego, z tego:	109
3.	Liczba decyzji wydanych przez organ właściwy odmawiających prawa do świadczenia dobry start	2

Źródło: Sprawozdania z realizacji świadczenia „dobry start” w 2018r.

W roku 2018 wydano dwie decyzje odmawiające świadczenia dobry start w związku z faktem, iż dzieci uczęszczały do przedszkola, a nie szkoły.

Tabela 16. Informacje o przyczynie wypłacenia świadczenia dobry start

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie roczne
1	2	3
1.	Liczba dzieci (i osób uczących się), na które wypłacono świadczenie dobry start, z tego:	762
2.	Liczba dzieci (i osób uczących się), na które wypłacono świadczenie dobry start w związku z rozpoczęciem roku szkolnego, z tego:	762
2.1.	- w szkole podstawowej	529
2.2.	- w szkole ponadpodstawowej	130
2.3.	- w dotychczasowym gimnazjum lub dotychczasowej szkole ponadgimnazjalnej	103
2.4.	- w szkole artystycznej, w której jest realizowany obowiązek szkolny lub nauki	0
2.5.	- w młodzieżowym ośrodku socjoterapii	0
2.6.	- w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym	0
2.7.	- w specjalnym ośrodku wychowawczym	0
2.8.	- w ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym	0

Źródło: Sprawozdania z realizacji świadczenia „dobry start” w 2018r.

6. Stypendia socjalne

Zgodnie z uchwałą Nr XXXVII/200/2018 Rady Miejskiej w Międzyzylesiu z dnia 27 lutego 2018r. od roku 2018 tutejszy Ośrodek prowadzi postępowania w sprawach z zakresu świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Międzyzylesie.

Świadczenia pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym przysługują:

1. uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dorosłych oraz słuchaczom kolegiów pracowników służb społecznych – do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia,
2. wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki.

Podstawowym kryterium jest tutaj dochód na osobę w rodzinie ucznia ustalany zgodnie z art.8 ustawy o pomocy społecznej.

Rodzajami świadczeń pomocy o charakterze socjalnym są:

- Stypendium szkolne jest świadczeniem okresowym przyznawanym dla ucznia w roku szkolnym, na okres nie krótszy niż miesiąc i nie dłuższy niż 10 miesięcy w danym roku szkolnym.
- Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego, w szczególności: nieszczęśliwego wypadku powodującego trwały uszczerbek na zdrowiu członków rodziny ucznia (rodzica lub opiekuna prawnego), choroby w rodzinie ucznia, śmierci najbliższych osób w rodzinie ucznia.

Obydwa rodzaje świadczeń należy przeznaczyć na pokrycie kosztów związanych z procesem edukacyjnym ucznia. Świadczenia te przyznaje się uczniom zamieszkałym na terenie gminy, bez względu na położenie szkoły, do której uczęszczają.

Zasady przyznawania stypendiów i zasiłków określa Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Międzyzylesie wprowadzony uchwałą Nr IX/35/2015 Rady Miejskiej w Międzyzylesiu z dnia 30 czerwca 2015r. i zmieniony uchwałą Nr XL/220/2018 rady Miejskiej w Międzyzylesiu z dnia 29 maja 2018r.

Tabela 17. Wydatki na pomoc materialną dla uczniów o charakterze socjalnym

Wyplata stypendiów i zasiłków szkolnych za okres	Środki finansowe na stypendia i zasiłki szkolne (w zł)					Rok szkolny 2018/2019	
						Liczba złożonych wniosków o przyznanie stypendium szkolnego	Liczba przyznanych stypendiów szkolnych
	Wydatkowane ogółem tj. środki własne+dotacja (kol.4+ kol.5)	Wydatkowane środki własne	Wydatkowana dotacja	w tym: na wypłatę zasiłków szkolnych	Zwrot niewykorzystanej dotacji		
1	3	4	5	6	7	8	9
styczeń - czerwiec 2018 r.	32 988,80	6 597,76	26 391,04	0,00	15 208,96	51	43
wrzesień - grudzień 2018 r.	17 005,99	3 401,20	13 604,79	0,00	11 395,21		
Razem	49 994,79	9 998,96	39 995,83	0,00	26 604,17		

Źródło: Rozliczenie dotacji na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej za 2018r.

IV. ANALIZA SWOT

W celu opracowania Programu Wspierania Rodziny w Gminie Międzyzylesie na lata 2019 - 2021 dokonano analizy SWOT poprzednio obowiązującego programu. Szczegóły analizy przedstawiono w poniższej tabeli:

WSPARCIE RODZINY NA TERENIE GMINY MIĘDZYZYLESIE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
dobrze rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, policji, pracowników oświaty	zbyt duże obciążenie pracą pracowników instytucji pomocowych
Wykształcona i kompetentna kadra działająca w obszarze pomocy społecznej i oświaty	wyuczona bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) i brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów
wsparcie rodziny przez asystenta rodziny oraz zatrudnienie asystentów rodziny w ramach stosunku pracy	bierna postawa członków rodzin wobec problemów występujących w rodzinie, niechęć do nawiązywania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie
Odpowiednia dostępność szkół podstawowych oraz przedszkoli na terenie gminy	łatwy dostęp do środków psychoaktywnych
funkcjonowanie żłobka jako instytucji dla dzieci do 3 roku życia	Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (psycholog, psychiatra, mediator rodziny) – konieczny dojazd do miasta powiatowego przy jednoczesnym niechętnym korzystaniu z usług, Brak środków finansowych na zatrudnienie specjalistów pracujących z rodziną na miejscu
Dobre wyposażenie szkół w materiały dydaktyczne, pomoce naukowe oraz sprzęt multimedialny	niski poziom aktywności klientów pomocy społecznej w zakresie wykorzystania własnych zasobów i możliwości w przewyżnianiu sytuacji kryzysowych
działanie Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz rodzin doznających przemocy w rodzinie	Brak organizacji pozarządowych wspierających procesy wychowawcze w rodzinie
Funkcjonowanie stołówek i świetlic szkolnych	przedłużające się procedury podczas postępowań w sądzie
Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych przy GKRPA	Brak zaplecza lokalowego do realizacji form wsparcia (brak wyposażenia, pomieszczeń, kadry czy finansów na utworzenie placówki wsparcia

	dziennego, świetlicy socjoterapeutycznej)
Współpraca między instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny	Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetu szkoły/ nauczyciela
wprowadzenie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w szkołach m.in. nauka pływania, jedz owoce, pij mleko itp.	Mały katalog bezpłatnych zajęć czy organizacji czasu wolnego w placówkach kulturalnych
realizacja rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” finansującego dożywianie dzieci w szkołach i przedszkolach	Rosnące potrzeby w zakresie poradnictwa rodzinnego, wsparcia środowiskowego, których nie jesteśmy w stanie zaspokoić
Modernizacja gminnych świetlic wiejskich, posiadanie nowoczesnych boisk, sal gimnastycznych, kompleksu basenowego,	Brak aktywność w zakresie organizacji grup samopomocowych
dostępność usług opiekuńczych świadczonych osobom i rodzinom na terenie całej gminy	Brak rodzin wspierających
Działalność klubów sportowych	Brak wolontariatu na rzecz wspierania rodziny
Otwartość samorządu lokalnego na dialog ze społeczeństwem	zbyt mała liczba rodzin zastępczych zawodowych
Realizacja świadczeń finansowych wspierających rodziny oraz kart dużej rodziny	Brak lokali socjalnych
realizacja programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”	
SZANSE	ZAGROŻENIA
wzrost świadomości dotyczącej wiedzy na temat wypełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez rodziny	niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej, niespójność, częste zmiany i trudności w interpretacji przepisów
wzrost świadomości i umiejętności korzystania przez rodziny z różnych form wsparcia	braki kadrowe w instytucjach pomocowych (wydłużenie terminów prowadzonych spraw)

poprawa funkcjonowania rodziny	Brak kadry wykształconej zgodnie z zapisami ustaw
poprawa sytuacji bytowej dziecka	wysoka dzietność w rodzinach niewydolnych wychowawczo
Możliwość ciągłego podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników służb społecznych	brak systematycznego wsparcia asystenta rodziny dla rodziców – zmniejsza szanse prawidłowego rozwoju dzieci, a zagraża odbieraniem ich i kierowaniem do placówek opiekuńczo wychowawczych, czy rodzin zastępczych
pozyskiwanie środków pozabudżetowych na przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu	uzależnienia rodziców od alkoholu i środków psychoaktywnych
rozwój zainteresowań wśród dzieci i młodzieży oraz zwiększenie ich aktywności fizycznej i kulturalnej	znaczny wzrost sięgania przez młodzież i dzieci po dopalacze
efektywniejsza współpraca rodzin niewydolnych wychowawczo z pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny	wypalenie zawodowe pracowników socjalnych spowodowane dużym obciążeniem (liczba środowisk) oraz wykonywaniem nowych zadań
Zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia rodziny	stereotypowe myślenie rodzin nt. instytucji, organizacji pozarządowych udzielającej wsparcia i pomocy
zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych	zagrażające i aspołeczne formy spędzania wolnego czasu przez młodzież i dzieci
zmiana nastawienia rodzin wykluczonych tj. postaw roszczeniowych na współpracę	wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, konsumpcjonizm, narastająca przemoc,
zintensyfikowanie pomocy kobietom w ciąży i osobom niepełnosprawnym	występowanie syndromu „dziedziczenia biedy”
	rozpad związków (rozwoły, separacje, wyjazd za granicę)
	przerzucenie odpowiedzialności za wychowanie dzieci na inne podmioty i instytucje

V CELE PROGRAMU

Cel główny:

Rozwój zintegrowanego systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Poprzedni program na lata 2016-2018 zakładał stworzenie zintegrowanego systemu. Przez trzy lata instytucje współpracujące ze sobą na rzecz wsparcia rodzin wypracowały pewne zasady współdziałania, które należy ulepszać poprzez wdrożenia wyznaczonych celów operacyjnych oraz zadań.

Cel operacyjny 1. Kształtowanie i wzmacnianie rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji rodzicielskich	
Zadania	Wskaźnik osiągnięcia celu
Praca środowiskowa promująca właściwe wzorce rodziny	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba asystentów rodziny • Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny • Liczba pracowników socjalnych • Liczba rodzin objętych pracą socjalną • Liczba rodzin wspierających
Wspieranie rodzin biologicznych, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba dzieci z terenu gminy przebywająca w pieczy • Liczba dzieci umieszczonych w pieczy w roku sprawozdawczym • Liczba dzieci które powróciły do rodzin w danym roku • Liczba rodzin, która wyraziła zgodę na pracę z asystentem

<p>Zapewnienie innych form wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora rodzinnego • Liczba rodzin które skorzystały z poradnictwa psychologicznego, prawnego
<p>Współpraca podmiotów pracujących na rzecz rodziny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba podmiotów współpracujących na rzecz rodziny • Liczba pism do Sądu o wgląd w sytuację dziecka i rodziny • Liczba planów pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej
<p>Cel operacyjny 2 Wspieranie rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialno – bytowej</p>	
<p>Objęcie pomocą finansową i rzeczową rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, aby zapewnić bezpieczeństwo socjalne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną • Liczba dzieci korzystających z posiłku • Liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy żywnościowej (Caritas, PKPS) • Liczba rodzin z dziećmi korzystająca ze świadczeń rodzinnych • Liczba rodzin z dziećmi korzystająca ze świadczeń wychowawczych 500+ • Liczba rodzin z dziećmi korzystająca z funduszu alimentacyjnego • Liczba rodzin z dziećmi korzystająca ze świadczenia „dobry start” 300+ •
<p>Upowszechnianie wśród rodzin dotkniętych bezrobociem ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, poradnictwie zawodowym, szkoleniach, stażach,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób bezrobotnych z terenu gminy zarejestrowanych w PUP • Liczba osób, które w roku sprawozdawczym zgłosiły podjęcie pracy • Liczba osób, które w roku sprawozdawczym skorzystało z doradcy zawodowego • Liczba osób, które w roku sprawozdawczym podjęły roboty publiczne lub prace interwencyjne

	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób, które w roku sprawozdawczym podjęły prace społecznie użyteczne
<p>Cel operacyjny 3. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży</p>	
<p>Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami i motywowanie do podjęcia terapii ze szczególnym uwzględnieniem rodzin z dziećmi</p>	<ul style="list-style-type: none"> Liczba rodzin z dziećmi, którym udzielono pomocy z powody uzależnienia Liczba osób zgłoszonych do GKRPA ogółem, w tym z rodzin z dziećmi Liczba konsultacji w punkcie konsultacyjnym do spraw uzależnień
<p>Realizowanie zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie</p>	<ul style="list-style-type: none"> Liczba prowadzonym NK ogółem, w tym rozpoczętych w roku sprawozdawczym Liczba posiedzeń grup roboczych Liczba powiadomień do prokuratury Liczba zgłoszeń do GKRPA od grup roboczych lub ZI
<p>Zabezpieczenie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej</p>	<ul style="list-style-type: none"> Wysokość środków finansowych przeznaczonych w danym roku
<p>Organizowanie form aktywnego spędzania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży, rodzin</p>	<ul style="list-style-type: none"> Liczba programów, projektów w danym roku Liczba uczestników Formy spędzania czasu wolnego Wypoczynek letni dzieci – formy i liczba uczestników Liczba wydanych kart dużej rodziny
<p>Cel operacyjny 4. Wyrównywanie i wspieranie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży</p>	
<p>Udzielanie pomocy w formie: stypendiów socjalnych i naukowych, zasiłków szkolnych, wyprawki szkolnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> Liczba rodzin i dzieci korzystających ze stypendiów socjalnych Liczba rodzin i dzieci korzystających z zasiłków szkolnych Liczba rodzin i dzieci korzystających ze świadczenia „dobry start”

	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba rodzin i dzieci korzystających z wyprawek szkolnych
Prowadzenie świetlic szkolnych dla dzieci i młodzieży oraz świetlic wiejskich	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba świetlic szkolnych i wiejskich • Liczba dzieci uczęszczających • Liczba miejsc pracy podwórkowej • Liczba dzieci objętych pracą pedagogów ulicznych • Liczba pedagogów pracy podwórkowej
Realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba programów • Rodzaje programów
Wsparcie dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych na terenie gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba pedagogów szkolnych • Liczba psychologów szkolnych • Liczba udzielonych konsultacji • Liczba dzieci skierowanych do poradni
<p>Cel operacyjny 5. Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych</p>	
Praca środowiskowa	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny z tego tytułu • Liczba rodzin objętych pracą socjalną z tego tytułu
Zapewnienie innych form wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba rodzin, które skorzystały z poradnictwa socjalnego, psychologicznego, prawnego • Ilość rodzin, które skorzystały z jednorazowego świadczenia w wys.4000,-zł

VI REALIZATORZY PROGRAMU i ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Założenia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Międzyzylesie na lata 2019-2021 będą realizowane przez podmioty i jednostki, które w swoich kompetencjach posiadają obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz inne podmioty czy jednostki, które pracują na rzecz dziecka i rodziny lub mają z nimi kontakt.

Realizatorzy	Źródła finansowania	Czas realizacji
<ul style="list-style-type: none"> • Ośrodek Pomocy Społecznej • Urząd Miasta i Gminy • Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych • Zespół Interdyscyplinarny do spraw przemocy • Samorządowa Szkoła Podstawowa w Międzyzylesiu • Zespół Szkolno-Przedszkolny w Domaszkowie • Samorządowe Przedszkole w Międzyzylesiu • Samorządowy Żłobek w Międzyzylesiu • Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Międzyzylesiu z Filią w Domaszkowie • Sąd Rodzinny w Kłodzku • Zespół Służby Kuratorskiej w sprawach rodzinnych i nieletnich w Kłodzku • Hufiec ZHP • Kluby sportowe • Policja • Powiatowy Urząd Pracy w Bystrzycy Kłodzkiej • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kłodzku 	<ul style="list-style-type: none"> • Budżet gminy • Budżet powiatu • Budżet państwa • Środki zewnętrzne • Środki własne organizacji • Fundusze unijne 	Realizacja ciągła

<ul style="list-style-type: none"> • NZOZ Przychodnia Kazimierz Juźwin w Międzyzylesiu • Parafie dekanatu Międzyzylesie • Caritas parafialny przy parafii pw. Bożego Ciała w Międzyzylesiu • Miejsko-Gminny Polski Komitet Pomocy Społecznej 		
--	--	--

VII MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Koordynatorem realizacji Programu Wspierania Rodziny w Gminie Międzyzylesie na lata 2019-2021 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzylesiu, który to będzie gromadził dane i informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i działania pozwalające określić kierunek zmian, jeśli takie będą niezbędne.

Program opiera się na stałej współpracy pomiędzy wymienionymi instytucjami, organizacjami, kościołem, stowarzyszeniami działającymi na terenie gminy lub mające w zasięgu swojej działalności teren gminy w celu zabezpieczenia najlepszego efektu podejmowanych inicjatyw.

Program jest dokumentem otwartym i długofalowym i może podlegać modyfikacjom w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty pracujące na rzecz rodziny.

W terminie do 31 marca każdego roku Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej przedstawi Radzie Miejskiej sprawozdanie z realizacji Programu na podstawie danych uzyskanych z podmiotów realizujących działania w trakcie roku. Sprawozdanie to przedkładane będzie jako część Sprawozdania z działalności Ośrodka.

VIII OCZEKIWANE REZULTATY

Spodziewanymi rezultatami realizowanego w latach 2019-2021 Programu Wspierania Rodziny w Gminie Międzyzylesie są:

- Poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej i przywrócenie im zdolności do prawidłowego wypełniania obowiązków rodzicielskich
- Powrót dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do rodzin biologicznych
- Ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego rodzin z różnymi dysfunkcjami
- Podniesienie świadomości społeczności lokalnej o dostępnych formach wsparcia rodzin przeżywających trudności lub nimi zagrożonych
- Rozwijanie współpracy różnych instytucji, podmiotów, organizacji na rzecz wspierania rodziny.

IX PODSUMOWANIE

Program Wspierania Rodziny w Gminie Międzyzylesie na lata 2019-2021 zakłada stworzenia optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin z dziećmi zamieszkujących na terenie naszej gminy.

Wspieranie rodziny prowadzone w formie bezpośredniej pracy z rodziną będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny i naprawczy. Rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się z problemami, gdyż tylko wówczas można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku i wykorzystania własnej aktywności i potencjału. Poprzez działania diagnostyczne, profilaktykę i działania naprawcze rodzina będzie dokonywała zmian w swoim życiu, ale jest to proces wieloetapowy i długofalowy.

SPIS TABEL:

Tabela 1:	Dane demograficzne gminy w latach 2016-2018	4
Tabela 2:	Powody przyznania pomocy	8
Tabela 3:	Pięć najczęstszych powodów udzielania pomocy społecznej	9
Tabela 4:	Osoby bezrobotne z terenu gminy	10
Tabela 5:	Rodziny, korzystające z pomocy społecznej	11
Tabela 6:	Wydatki na odpłatność dzieci w pieczy zastępczej	14
Tabela 7:	Czynności asystenta rodziny i proponowana dokumentacja w kolejnych etapach metodycznego działania.	17
Tabela 8:	Przykłady działań asystenta z rodziną.	19
Tabela 9:	Wysokość środków finansowych poniesionych na zatrudnienie asystenta rodziny	20
Tabela 10:	Wyszczególnienie wypłaconych świadczeń wychowawczych w 2018 r.	22
Tabela 11:	Informacja o należnych i wypłaconych świadczeniach wychowawczych, poniesionych na ten cel wydatkach z budżetu państwa oraz o liczbie rodzin z ustalonym prawem do świadczenia wychowawczego	23
Tabela 12 :	Rodzaje świadczeń wypłaconych w roku 2018 w zakresie świadczeń rodzinnych:	26
Tabela 13:	Ilość wypłaconych składek za 2018r.	27
Tabela 14:	Wydatki na świadczenie dobry start sfinansowane z dotacji celowej z budżetu państwa oraz liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	31
Tabela 15:	Informacje uzupełniające o realizacji świadczenia dobry start	31
Tabela 16:	Informacje o przyczynie wypłacenia świadczenia dobry start	32
Tabela 17:	Wydatki na pomoc materialną dla uczniów o charakterze socjalnym	34